

Sygn. akt IV U 1707/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2016 roku

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

Wydział IV

w składzie:

Przewodniczący SSO Robert Grygiel

Protokolant Karina Zbroińska

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2016 roku w Częstochowie na rozprawie

sprawy Z. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania Z. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 25 września 2015 roku Nr (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt IV U 1707/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 września 2015 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił przyznania Z. C. prawa do emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych, jak również na dzień 1 stycznia 2009 roku nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu tej ustawy, wynoszącego co najmniej 15 lat.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł Z. C., domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do emerytury pomostowej, a także zasądzenia na jego rzecz od organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony podniósł, że jak wynika z treści świadectwa pracy z dnia 31 lipca 2015 roku, wystawionego przez (...) Hutę (...)sp.

z o.o., w okresie od 15 października 1980 roku do 6 września 1988 roku, od 1 marca 2000 roku do 21 sierpnia 2000 roku oraz od 1 września 2000 roku do 31 grudnia 2008 roku pracował w warunkach szczególnych. Nadto sam organ rentowy

w zaskarżonej decyzji uznał, że przepracował on w warunkach szczególnych okres 24 lat, 9 miesięcy i 9 dni.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Z. C. urodził się w dniu (...). W dniu 1 września 2015 roku ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej, powołując się między innymi na wystawione przez (...) Huta (...) sp. z o.o. w C. świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 31 lipca 2014 roku, z którego wynika, że w okresach od 15 października 1980 roku do 31 sierpnia 1984 roku, od 1 września 1984 roku do 30 września 1989 roku, od 1 października 1989 roku do 6 września 1998 roku, od 1 marca 2000 roku do 21 sierpnia 2000 roku, od 1 września 2000 roku do 31 stycznia 2002 roku, od 1 lutego 2002 roku do 31 marca 2007 roku oraz od 1 kwietnia 2007 roku do 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 roku w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego.

Wnioskodawca w okresie:

1. od 8 października 1974 roku do 12 lipca 1975 roku był zatrudniony w (...)Przedsiębiorstwie (...) w K. Oddział w C.;
2. od 18 sierpnia 1975 roku do 31 lipca 2014 roku był zatrudniony w(...) Huta (...) sp. z o.o. w C., w tym w okresach od 5 do 7 maja 1976 roku i od 18 do 22 maja 1976 roku korzystał z urlopu bezpłatnego.

(v. akta rentowe)

W dniu 18 sierpnia 1975 roku Z. C. podjął pracę w Hucie im. (...) w C. na stanowisku mechanika samochodowego w (...), Wydział (...) i wykonywał pracę zgodną z angażem.

Z dniem 15 października 1980 roku ubezpieczony został przeniesiony na stanowisko operatora ciągu przygotowania wsadu na Wydziale (...). Do zadań odwołującego na tym stanowisku należała obsługa suwnicy wyposażonej w czerpak, przy pomocy której pobierał wsad do pieca i transportował go na hałdy, a w przypadku, gdy konieczny był załadunek pieca, tą samą suwnicą przewoził wsad z hałdy do pieca. Dodatkowo, gdy nie było pracy na suwnicy, ubezpieczony pracował przy obsłudze wywrotnicy do rozładunku wagonów z wsadem.

Z dniem 1 października 1989 roku Z. C. został przeniesiony na stanowisko ślusarza remontowego bieżącej konserwacji urządzeń hutniczych, na którym zajmował się naprawami suwnic i dźwignic na terenie całej huty, przy czym faktycznie głównie zajmował się remontami suwnic. Dodatkowo odwołujący okresowo pełnił funkcję brygadzysty brygady remontowej, jednakże nie miało to wpływu na jego faktyczny zakres obowiązków, ponieważ był on brygadzystą pracującym.

Z dniem 7 września 1998 roku, na wniosek lekarza, ubezpieczony został przeniesiony na stanowisko wartownika na Wydziale (...).

Z dniem 1 marca 2000 roku Z. C. został przeniesiony na stanowisko operatora suwnicy przerobu żużla, na którym zajmował się ładowaniem i transportem surowki i żużla wielkopiecowego, a z dniem 1 września 2000 roku na stanowisko ślusarza remontowego – operatora mostu przeładunkowego, na którym zajmował się ładowaniem surowca na taśmociągi (na halach produkcyjnych i na zewnątrz) oraz utrzymaniem ruchu tych taśmociągów.

Z dniem 1 lutego 2002 roku odwołujący objął stanowisko operatora suwnic na (...) na którym zajmował się transportem gotowych wyrobów suwnicą oraz załadunkiem produkcji na wagony.

Z dniem 1 kwietnia 2007 roku ubezpieczony został przeniesiony na stanowisko rozdzielczego produkcji-próby na (...), na którym zajmował się odcinaniem gilotyną od zwalcowanych arkuszy blachy kawałków produktu do prób.

Z dniem 1 listopada 2011 roku Z. C. został przeniesiony na stanowisko pracownika techniczno-socjalnego, na którym wykonywał prace pomocnicze przy wydawaniu posiłków i które zajmował do końca zatrudnienia w Hucie, tj. do dnia 31 lipca 2014 roku.

Pracę na poszczególnych stanowiskach odwołujący wykonywał stale, w pełnym wymiarze czasu pracy i nie był delegowany do żadnych innych zadań, z tym że w dniach od 5 do 7 i od 18 do 22 maja 1976 roku korzystał z urlopu bezpłatnego.

(v. akta rentowe i osobowe ubezpieczonego oraz jego wyjaśnienia v. k. 38-39)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 965 ze zm.), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku;
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
5. przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
6. po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Nadto w myśl art. 49 ustawy, prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1. po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
2. spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
3. w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

W niniejszej sprawie niesporne jest, że Z. C. urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku, przekroczył 60 lat życia, ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy

o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co ponad 25 lat, przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, oraz nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Kwestia sporna sprowadza się natomiast do ustalenia, czy odwołujący po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, ewentualnie czy na dzień 1 stycznia 2009 roku legitymuje się okresem co najmniej 15 lat wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy (ust. 3).

W ocenie Sądu Okręgowego ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie i ponad wszelką wątpliwość wynika, że w żadnym okresie zatrudnienia w Hucie im. (...) w C. (później(...) Huta (...) sp. z o.o. w C.) Z. C. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ praca na żadnym z kolejno zajmowanych przez niego stanowisk nie odpowiada żadnemu z rodzajów pracy wymienionych w załącznikach nr 1 i 2 do tej ustawy.

W szczególności zdaniem Sądu nie można przyjąć, aby Z. C. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę bezpośrednio przy obsłudze wielkich pieców oraz pieców stalowniczych lub odlewniczych (poz. 6 załącznika nr 1) lub przy obsłudze dźwignic bezpośrednio przy wytapianiu surówki, stopów żelaza lub metali nieżelaznych (poz. 12 załącznika nr 1), a tylko te prace mogłyby ewentualnie wchodzić w grę zważywszy na faktyczny zakres obowiązków wnioskodawcy w poszczególnych okresach.

W szczególności w okresie od 15 października 1980 roku do 30 września 1989 roku odwołujący pracował jako operator suwnicy wyposażonej w czerpak, przy pomocy której pobierał wsad do pieca i transportował go na hałdy, a w przypadku, gdy konieczny był załadunek pieca, tą samą suwnicą przewoził wsad z hałdy do pieca. Dodatkowo, gdy nie było pracy na suwnicy, ubezpieczony pracował przy obsłudze wywrotnicy do rozładunku wagonów z wsadem. Z powyższego wprost wynika, że Z. C. zasadniczo zajmował się transportem wsadu na hałdy, a jedynie w razie potrzeby woził suwnicą wsad z hałd do pieca, zaś tylko ten element jego pracy można uznać za pracę przy obsłudze dźwignic **bezpośrednio** przy wytapianiu surówki, stopów żelaza lub metali nieżelaznych. Tym samym w powyższym okresie nie wykonywał on pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Podobnie w okresie od 1 marca 2000 roku do 31 sierpnia 2000 roku odwołujący jako operator suwnicy zajmował się ładowaniem i transportem surówki oraz żużla wielkopiecowego, czego zdaniem Sądu również nie można uznać za pracę przy obsłudze dźwignic **bezpośrednio przy wytopianiu** surówki, stopów żelaza lub metali nieżelaznych.

W żadnym z innych spornych okresów zatrudnienia ubezpieczony nie wykonywał prac nawet zbliżonych do prac wskazanych w załącznikach nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych, co wprost wynika z dokonanych przez Sąd ustaleń w zakresie rzeczywistego charakteru jego pracy na poszczególnych stanowiskach.

Ustalając faktyczny charakter pracy ubezpieczonego w spornych okresach Sąd Okręgowy oparł się na treści dokumentów znajdujących się w jego aktach osobowych oraz treści zgodnych z nimi wyjaśnień odwołującego, który na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2016 roku szczegółowo opisał charakter swojej pracy na poszczególnych stanowiskach, a Sąd nie znalazł żadnych przesłanek, aby tym wyjaśnieniem nie dać wiary.

Na marginesie należy zauważyć, że jak się wydaje Z. C. zdaje się utożsamiać fakt wykonywania pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku nr 8, poz. 43 ze zm.) z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych. Powyższe założenie jest oczywiście błędne, ponieważ stanowiący załącznik do w/w rozporządzenia Wykaz A, do prac w warunkach szczególnych zaliczał pracę na znacznie większej ilości stanowisk, niż czyni to załącznik nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych. Stąd też znaczna część prac, które na gruncie rozporządzenia faktycznie są pracami w warunkach szczególnych, nie są uznawane za prace w warunkach szczególnych przy ustalaniu prawa do emerytury pomostowej.

Sąd Okręgowy oddalił wniosek dowodowy ubezpieczonego o zobowiązanie(...)Huty (...) sp. z o.o. w C. o wydanie zaświadczenia potwierdzającego okresy jego pracy w warunkach szczególnych przypadające przed dniem 1 stycznia 2009 roku zgodnie z art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych, albowiem podmiot ten nie jest stroną niniejszego postępowania i tego rodzaju zobowiązanie nie mogło zostać na niego nałożone. Dodatkowo pismem z dnia 18 grudnia 2015 roku (...) Huta (...) sp. z o.o. w C. poinformowała, że w jej ocenie odwołujący nie wykonywał na jej rzecz prac w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze wykazanych w załącznikach nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz przepisów powołanych w treści uzasadnienia, oddalił odwołanie Z. C. jako bezzasadne.